

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 1 sierpnia 2024 r.

Poz. 6772

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.276.2024.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.)

orzekam

nieważność § 1 ust. 3 w zakresie zwrotów: „przez okres co najmniej 30 dni”, „przez okres o którym mowa w zdaniu poprzednim” uchwały nr III/30/2024 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia zasad, na jakich przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych w Gminie Wyrzysk będą przysługiwały diety - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 28 czerwca 2024 r. Rada Miejska w Wyrzysku podjęła uchwałę nr III/30/2024 w sprawie ustalenia zasad, na jakich przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych w Gminie Wyrzysk będą przysługiwały diety, dalej: „uchwała”.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 37 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 3 lipca 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Wyrzysku ustaliła diety przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych w Gminie Wyrzysk.

W treści § 1 ust. 3 uchwały wskazano, że: „Dieta nie przysługuje w przypadku braku wykonywania przez sołtysa czynności związanych z jego funkcją przez okres co najmniej 30 dni. Sołtys zobowiązany jest do bezzwłocznego informowania Burmistrza Wyrzyska o braku wykonywania czynności związanych z jego funkcją przez okres, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Dieta ulega zmniejszeniu proporcjonalnie do ilości dni, w których sołtys nie wykonywał swoich obowiązków.”.

W ocenie organu nadzoru uchwalona przez Radę Miejską w Wyrzysku zasada dotycząca sposobu ustalania diet przewodniczącym organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy została podjęta z istotnym naruszeniem art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.), dalej: „ustawa”. W myśl wskazanego artykułu: „Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej”.

W kontekście ryczałtowego sposobu określenia wysokości diet na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy zauważyć należy, że sądy administracyjne przyjmują tożsame stanowisko, jak w odniesieniu do diet dla radnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu wyroku z 11 października 2012 r., II SA/Op 387/12, wyjaśnił, że: "Użyty przez ustawodawcę w przepisie art. 37b ust. 1 u.s.g. wyraz «dieta»

należy rozumieć (...) jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji. Skoro więc dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa, to osoba pełniąca funkcję sołtysa zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą". Mając na względzie tak rozumiane pojęcie "diety", Sąd uznał, że: "Rada gminy, korzystając zatem z normy kompetencyjnej zawartej w przepisie art. 37 ust. 1 u.s.g. winna dokonać określenia zasad, na jakich przysługują przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej diety i zwrot kosztów podróży, a więc określenia tych czynności funkcyjnych sołtysa, za które dieta przysługuje. Zakresem regulacji uchwały winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji".

W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., II SA/Po 555/19, stwierdzono z kolei, że: „Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady (przypis autora: winno być - przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej), to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zgodzić się zatem należy z poglądem (...), iż zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys, przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczałtu, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji".

Odnosząc powyższe do badanej uchwały stwierdzić należy, że ustalenie przez Radę Miejską w Wyrzysku diet przysługujących przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy (§ 1 ust. 1 uchwały), przy jednoczesnym zastrzeżeniu, iż dieta nie przysługuje w przypadku braku wykonywania przez sołtysa czynności związanych z jego funkcją przez okres co najmniej 30 dni (§ 1 ust. 3 uchwały), stanowi istotne naruszenie 37b ust. 1 ustawy. W ocenie organu nadzoru, rada powinna była w przedmiotowej uchwale określić zasady potrącania diety przewodniczącym organu wykonawczego jednostek pomocniczych w przypadku, gdy nie wykonują oni obowiązków wynikających z pełnionej funkcji. Z konstrukcji przyjętych przez radę przepisów wynika jednak, iż nawet w przypadku długotrwałego niewykonywania funkcji sołtysa dieta się należy. Wystarczyłoby bowiem pełnić funkcję przewodniczącego jednostki pomocniczej przez jeden dzień w miesiącu aby dieta przysługiwała w pełnej wysokości.

Stwierdzenie nieważności w § 1 ust. 3 w zdaniu pierwszym uchwały zwrotu "przez okres co najmniej 30 dni", w konsekwencji powoduje konieczność wyeliminowania z obrotu prawnego zwrotu "przez okres, o którym mowa w zdaniu poprzednim" w § 1 ust. 3 w zdaniu drugim uchwały.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują
Rada Miejska w Wyrzysku
Burmistrz Wyrzyska